

LA SORTIDA DE LA CRISI

Els sous dels catalans baixen tot i que l'economia creix un 3%

Els salaris perden un 0,2% de mitjana l'últim any mentre els beneficis empresarials s'eleven un 10%

NATÀLIA VILA / XAVIER GRAU
BARCELONA

La recuperació de l'activitat econòmica no s'està traslladant als salaris. Al contrari, mentre l'economia ha crescut més d'un 3%, els sous dels catalans han baixat de mitjana un 0,2% durant l'últim any. Així ho indica l'últim estudi d'Adecco, fet a partir de dades de l'Institut Nacional d'Estadística. Al tancament de juny, el salari mitjà brut a Catalunya era de 1.720 euros mensuals, just per sobre de la mitjana espanyola (1.637 euros), però encara lluny dels sous al País Basc i Madrid (que arriben als 1.941 euros bruts al mes) i de Navarra (amb 1.753 euros). Malgrat que la massa salarial de l'Estat puja, perquè hi ha més ocupats, el salari per treballador cau un 0,1%. La dada s'ha calculat fent la mitjana dels últims quatre trimestres.

El repunt de l'economia i la confiança dels consumidors, a més, han impulsat els preus, i això —sumat a uns salaris que no avancen— ha perjudicat la butxaca dels catalans, que han perdut capacitat de compra. Segons l'informe d'Adecco, l'augment de la inflació ha suposat "un canvi dràstic de la situació" a Espanya pel que fa al poder adquisitiu, és a dir, a la quantitat de béns que es poden comprar amb un salari determinat.

Fa un any el poder de compra creixia en 15 de les 17 autonomies; ara, en canvi, la capacitat adquisitiva ha baixat en 13 comunitats, entre les quals també hi ha Catalunya.

De fet, l'any passat els catalans havien guanyat capacitat de compra respecte al 2015. Però en comparació amb aquell mateix any, el poder adquisitiu dels catalans ha baixat un 1,2%, pràcticament el doble que la mitjana espanyola. La principal culpable d'això és la inflació: a Catalunya els preus acostumen a pujar més que la mitjana espanyola. La inflació a Espanya al juliol va tancar en un 1,5%, mentre que a Catalunya s'enfilava quatre dècimes més.

Segons l'estudi d'Adecco, la baixada del poder adquisitiu a Catalunya equival al fet que els ciutadans tinguin uns 250 euros anuals menys de mitjana que el 2015. La comunitat que més ha patit aquesta pèrdua de capacitat de compra és Extremadura, l'equivalent a 450 euros anuals. En canvi, els ciutadans de Madrid només van perdre 31 euros de poder adquisitiu entre el 2015 i el 2017.

Les xifres contrasten amb la bona marxa del PIB. A Catalunya l'any passat l'economia ja va recuperar el nivell del 2007, i l'acceleració del creixement és clara. Amb les xifres provisionals de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idestat), l'economia catalana creix (al

Contrast
El PIB creix i els beneficis empresarials es disparen, però els sous s'estanquen

tancament del segon trimestre) a un ritme del 2,8% interanual. A Espanya l'economia també s'accelera, a un ritme del 3,1% al tancament del segon trimestre, segons l'INE. La millora de l'economia es veu també en les xifres de comerç exterior, que el primer semestre d'aquest any, tant a Catalunya com a Espanya, han arribat a rècords històrics, malgrat que també ha augmentat el dèficit comercial.

Més beneficis a les empreses

L'augment del PIB, sobretot gràcies al consum, i de les exportacions també el noten les empreses. Els beneficis empresarials s'han disparat. Segons la central de balanços del Banc d'Espanya, al tancament del primer trimestre l'augment dels guanys de les empreses espanyoles pujava un 10% respecte al mateix període de l'any anterior.

La millora dels resultats empresarials encara és superior entre les grans companyies. Al tancament comptable del primer semestre les empreses que formen part del selectiu Ibex-35 de la borsa espanyola havien guanyat en conjunt gairebé 22.780 milions, un 19% més que en el primer semestre de l'any passat.

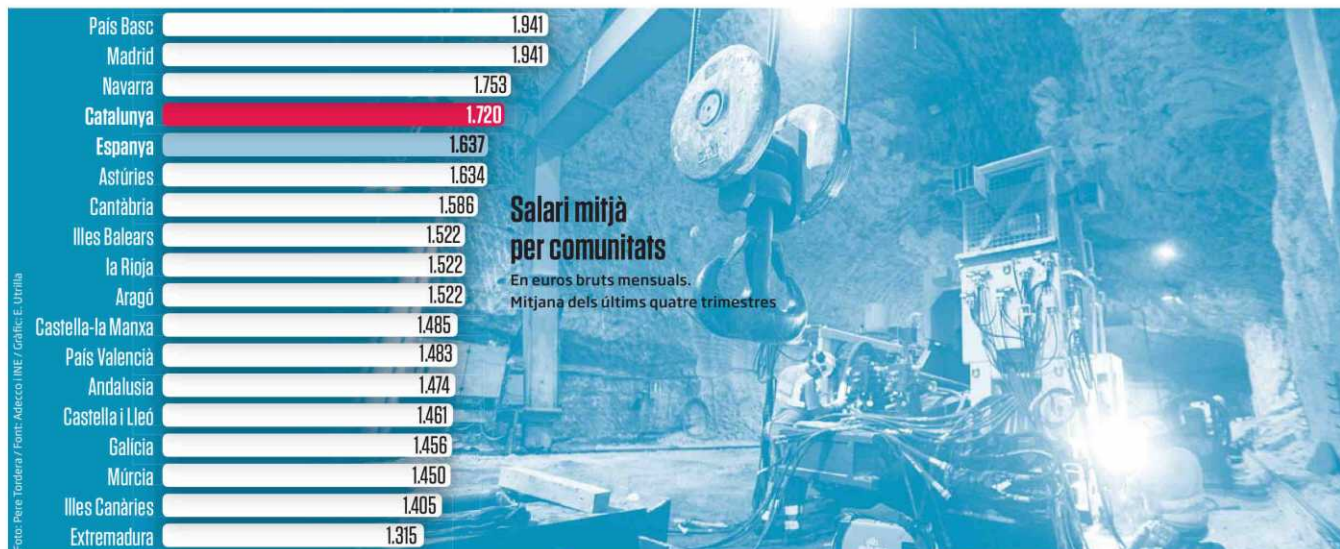
La pregunta és: com pot ser que el consum sigui el principal motor del creixement econòmic i l'impulsor en bona mesura dels beneficis empresarials si els salaris no pugen

i el poder adquisitiu fins i tot baixa? La clau, segons els experts, és la millora de l'ocupació, perquè això fa augmentar el nombre de gent amb capacitat de gastar. El creixement "té lògica, perquè l'economia té molta inèrcia, es crea ocupació i hi ha optimisme", segons Antonio Argandoña, professor de l'Iese.

Hi ha més fenòmens que impulsen el consum. Per exemple, tot el que els ciutadans no van comprar, per por o falta de capacitat, durant la crisi. Això es nota, per exemple, en la millora del mercat de venda d'habitatges. És el que el professor de la UPF José García Montalvo descriu com "la borsa de demanda retinguda", és a dir, aquella gent que durant la crisi no podia canviar de pis, o va ajornar la decisió per la incertesa econòmica, i que amb la recuperació ha decidit fer el pas i comprar un habitatge. Una cosa semblant ha passat en el mercat de l'automòbil, que amb l'inici de la recuperació ha disparat les vendes.

Consum i precarietat

El consum creix perquè ara "la gent vol consumir i en té l'oportunitat", diu Argandoña. I malgrat la precarietat i la temporalitat d'una bona part de la nova ocupació, la despesa de les famílies fa un pas endavant perquè molta gent s'apunta a allò tan català de "qui dia passa, any empeny", resumeix Argandoña. —

LES CLAUS

Per N.V.

1. Com evolucionen els salaris en relació amb l'economia?

La recuperació econòmica encara no s'ha notat als salaris. Així com el creixement econòmic supera el 3% a Catalunya, els sous van tornar a retrocedir dues dècimes de mitjana, fins als 1.720 euros bruts mensuals. La dada queda just per damunt de la mitjana espanyola, però lluny dels salaris que tenen al País Basc, Madrid i Navarra.

2. Quant poder adquisitiu hem perdut i per què?

Els salaris han baixat però, en canvi, els preus han repuntat gràcies a un augment generalitzat de la confiança en la recuperació i el consum. Omplir el cistell de la compra és més car i –sumat a uns salaris que no avancen– això ha fet que els catalans hàgim perdut un 1,2% del nostre poder adquisitiu els últims dos anys. Pràcticament el doble que la mitjana espanyola. Traduït en diners vol dir que ara els catalans acabem l'any amb uns 250 euros menys de mitjana a la butxaca.

3. Com ho viuen les empreses? També hi perden?

No. A diferència dels ciutadans, les empreses sí que noten la millora econòmica. Aquest primer trimestre, les companyies espanyoles han guanyat un 10% més en conjunt que el mateix període de l'any passat. Els resultats empresarials de les grans empreses encara es disparen més. La primera meitat de l'any, les companyies que formen l'Íbex-35 van guanyar un 19% més que el 2016: 22.780 milions d'euros.

4. Com és que puguen el consum i els preus si els salaris encara baixen?

Els experts consultats coincideixen a dir que el motiu és l'augment de l'ocupació. Malgrat que els sous encara baixin lleugerament o siguin precaris, ara hi ha més gent amb capacitat de compra que fa un any. La baixada de l'atur genera una inèrcia optimista i a això s'hi ha de sumar l'efecte de la "demanda retinguda": és a dir, aquelles compres que les famílies havien posposat a causa de la crisi i que ara ja no poden o no volen ajornar més. Tot plegat fa créixer la despesa.